Hospitalsenheden Vest
Hospitalsledelsen

Gl. Landevej 61
DK-7400 Herning
Tel. +45 9927 2727
hec@ringamt.dk
www.rm.dk

Region Midtjylland
Planlægningsafdelingen
Præhospital og beredskab

Att. Frede Dueholm Nørgaard

Dato 26-03-2009
Cheflæge Per Østergaard Jensen
Tel. 99272710
supoj@ringamt.dk

Redegørelse vedr. det præhospitale beredskab i Hospitalsenheden Vest´s optageområde

Hospitalsenheden Vest er som opfølgning på Regionsrådets behandling af ”Implementering af akutbiler i 2009” af Planlægningsafdelingen anmodet om særlig redegørelse[1]

Af Regionsrådets beslutning fremgår, at der skal etableres døgndækket lægebemandet akutbil udgående fra Holstebro fra 1.6.2009. Det fremgår af sagsfremstillingen, at der ikke er beregnet merudgifter i forbindelse med udvidelsen, idet ordningen forudsættes integreret i Hospitalsenhedens beredskab i Anæstesiologisk Afdeling.

Det fremgår desuden af Regionsrådets beslutning, at der skal etableres lægebemandet akutbil i Lemvig så hurtigt som muligt, idet det forudsættes, at der foretages nærmere udredning inden 1.maj 2009.[2]

Forudsætningerne i 2008
Siden 2003 blev der i det tidligere Ringkjøbing Amt i forbindelse med nedlægning af en række akutte beredskaber på de mindre hospitaler etableret en præhospitalsordning omfattende døgndækket anæstesisygeplejeudrykning fra de nuværende regionshospitaler Herning, Holstebro, Lemvig, Ringkøbing og Tarm. Der blev samtidig

[1] Mail af 19.03.2009 vedr. beskrivelse af lægebemandet akutbil i Holstebro m.m.
[2] Uddrag af referat af møde i Regionsrådet 18. marts 2009

etableret lægeudrykning bemandet med anæstesiologer i dagtiden kl. 08.00 – 15.00 fra begge hospitaler og skiftevis fra de to hospitaler kl. 15.00 – 08.00 på hverdage og på døgnbasis i weekender og på helligdage.

Der blev fra det tidligere Ringkjøbing Amt givet særlig bevilling til den præhospitale ordning til dækning af lønomkostninger og udgifter til entreprenøren mv.

I foråret 2008 blev der afholdt møder mellem Hospitalsenheden Vest og repræsentanter fra sundhedsplanlægningen, Region Midtjylland vedr. den fremtidige organisation af det præhospitale område.

Der blev med udgangspunkt i den daværende lægelige bemanding udarbejdet et *forslag,* der omfattede etablering af døgndækkende lægebemandede akutbiler udgående fra såvel Regionshospitalerne Herning som Holstebro som back-up for de eksisterende anæstesisygeplejerske bemandede akutbiler. Det indgik i de daværende forudsætninger, at lægeudrykningerne skulle være relativt begrænsede til de mere komplicerede tilfælde, idet det blev forudsat – med baggrund i erfaringerne – at anæstesisyge-plejerskerne i samme udstrækning som hidtil kunne klare de fleste tilfælde med bl.a. telemedicinsk kontakt til vagthavende præhospitalslæge.

Det indgik desuden i forudsætningerne, at der kunne ske en integrering af præhospitalsvagterne i vagtholdende i de anæstesiologiske afdelinger. Dog blev det eksplicit forudsat, at der skulle opnås enighed ved forhandling med Overlægeforeningen vedr. omlægning af vagtfunktionerne ved de to anæstesiologiske afdelinger.

En væsentlig baggrund for den daværende vurdering var, at vagtbelastningen ved Anæstesiologisk Afdeling i Holstebro ville falde i forbindelse med ændring af de akutte modtageforhold i Hospitalsenheden Vest, samtidig med der i øvrigt var et ønske om at integrere det præhospitale system i den forventede etablering af den fælles akutmodtagelse ved Regionshospitalet Herning.

Det skal anføres, at forhandlingerne med Overlægeforeningen aldrig har været afholdt. De daværende ledelser i de to anæstesiologiske afdelinger vurderede, at det var en realistisk mulighed for, at der kunne opnås en aftale.

Hospitalsledelsen godkendte i denne forbindelse oplægget og herunder, at det under forudsætning af et positivt udfald af forhandlingerne med Overlægeforeningen kunne ske udgiftsneutralt.

Der har ikke siden foråret 2008 i Hospitalsenehden Vest været arbejdet konkret med planerne før det aktuelle forslag præsenteres for Regionsrådet.

Den aktuelle situation i Hospitalsenheden Vest - status
I nedenstående redegøres for den aktuelle personalesituation for hvad angår speciallæger i anæstesi og anæstesisygeplejersker.

Anæstesisygeplejersker
Med hensyn til de anæstesisygeplejebemandende akutbiler udgående fra de fem destinationer fungerer disse godt og uden klager.

Ordningen er organiseret sådan, at et større antal anæstesisygeplejersker indgår i ordningen, idet det forudsættes, at alle, der deltager i udrykningsordningen også indgår i det daglige arbejde på anæstesifunktionerne for at opretholde de faglige kompetencer, som er afgørende for varetagelsen af udryknings-funktionerne.

Der har hidtil ikke været problemer med rekrutteringen til ordningen.

Anæstesilæger
Til dækning af de to aktuelle lægebemandede akutbiler indgår for øjeblikket 7 speciallæger fra Herning og 7 speciallæger fra Holstebro. Deltagelsen i ordningen sker på frivillig basis og efter særaftale. Der er således med den nuværende ordning ingen integration med den aktuelle vagtdækning i hospitalernes beredskab.

Der anvendes alene speciallæger i anæstesi i ordningen. Evt. vakancer eller i situationer, hvor der er ”huller” i dækningen, anvendes eksterne speciallægekonsulenter.

Udover at deltage i præhospitalsordningen indgår de deltagende læger i Herning i tilstedeværelsesvagt hver 9. dag og boligvagt hver 9. dag. I Holstebro indgår lægerne i tilsvarende hver 7. dag. I samme forbindelse kan oplyses at 4 af speciallægerne har en alder, som i henhold til overenskomsten kan fravælge at deltage i tilstedeværelsesvagt.

Overenskomstmæssigt kan der kun pålægges tilstedeværelsesvagt hver 7. dag. Der er således allerede i dag med hensyn til vagtbelastningen for den aktuelle stab tale om en vagtbelastning, der går ud over den, der kan pålægges staben af speciallæger.

Rekrutteringssituationen for speciallæger i specialet anæstesi er på nationalt plan vanskelig og især uden for de store universitetshospitaler. En situation, som har været et stigende problem i Hospitalsenheden Vest i de seneste år. Den samlede

midt
regionmidtjylland

anæstesiologiske afdeling mangler for øjeblikket 4 – 5 speciallæger i anæstesiologi og udsigterne til at rekruttere yderligere til fast ansættelse er bekymrende dårlig i de kommende år.

Derudover har den nye hospitalsstruktur betydet, at der er flyttet i alt 10 tilstedeværelsesvagter/måned varetaget af læger i hoveduddannelse (ikke –speciallæger) fra Holstebro til Herning, hvilket øger vagtbelastningen på speciallægerne i Holstebro. Endelig kan det også konstateres, at speciallægebemandingen i Holstebro i stigende omfang udgøres af udenlandske læger, som kræver en vis bagvagtsfunktion.

Konklusion
Den aktuelle situation er således hvad angår lægebemandingen ændret i forhold til situationen primo 2008. Umiddelbart betyder det, at der er en betydelig sårbarhed i forhold til de lægebemandede lægebiler og situationen kan være kritisk i forhold til en udvidelse af dækningsperioderne fra det nuværende niveau.

Med hensyn til de anæstesisygeplejebemandede akutbiler er bemandingssituationen rimelig stabil.

Implementering af Regionsrådets beslutning
I nedenstående redegøres for mulighederne for at implementere Regionsrådets beslutning af 18. marts 2009, idet der redegøres særskilt for mulighederne for at implementere den lægebemandende akutbil i Lemvig til afløsning af den nuværende anæstesisygepleje-bemandede akutbil.

Lægebilerne
Det er fra forvaltningen oplyst, at implementeringen af de døgnbemandede lægebiler kan ske således, at der sker en udvidelse af dækningen til døgndækkende i Holstebro fra 1.6.2009 og i Herning fra 1.1.2010.

Der er umiddelbart to mulige modeller for organisation af den samlede lægedækkede ordning udgående fra Herning og Holstebro:

- **Model 1**
  Lægedækningen integreres i vagtdækningen i anæstesifunktionerne i henholdsvis Holstebro og Herning som oprindeligt forudsat idet de to biler udvides til døgndækning.

- **Model 2**
  Fortsættelse af den nuværende ordning med frivillig deltagelse af speciallægerne og hvor der ikke sker en integrering af dækningen af præhospitalsordningen og hvor der sker en udvidelse til døgndækning.

Model 1 – kort beskrivelse
Model 1 tænkes implementeret med døgndækning i Holstebro fra 1.6.2009 og i Herning fra 1.1.2010.

For begge biler vil det blive "bagvagten" dvs. tilkaldevagten i henholdsvis Herning og Holstebro, der skal varetage dækning af den lægebemandede akutbil. "Bagvagten" opholder sig hjemme og det forudsættes, at akutbilen skal være parkeret ved den vagthavendes bopæl således udrykning kan ske herfra. Det forudsættes endvidere, at lægerne selv kan køre bilerne.

Det forudsættes desuden, at de to biler supplerer hinanden således, at hvis den ene bil er ude i aktiv tjeneste indgår den anden bil som back-up i hele optageområdet. Det formodes, at det nuværende antal lægeudrykninger i det samlede område vil blive øget til ca. det dobbelte af det nuværende niveau, hvilket vil udgøre en væsentlig styrkelse af beredskabet.

Modellen forudsætter, at den nuværende anæstesisygeplejeudrykning fortsætter uændret.

Modellen vil kunne holdes udgiftsneutral, såfremt der ikke opstår uventede resultater af de nødvendige forhandlinger med Overlæge-foreningen.

Endelig forudsætter modellen en afklaring af reference og ansvarsforhold for de læger, der indgår i ordningen, idet disse læger i forbindelse med "bagvagterne " vil have reference til to forskellige ledelser.

Model 2 – Kort beskrivelse
Det forudsættes at model 2 kan iværksættes tidsmæssigt som i model 1.

Denne model udgøres af en fortsættelse af den nuværende organisation, hvor speciallægernes deltagelse beror på frivillig deltagelse i vagtordningen, ider der ikke vil være tale om integration i vagtdækningen af hospitalerne.

Denne ordning vil betyde en merudgift til betaling af lægerne da arbejdstiden for disse vil blive udvidet.

Skal der opretholdes udgiftsneutralitet vil det utvivlsomt blive nødvendigt at nedlægge/reducere anæstesisygeplejerske-udrykningerne i Herning og Holstebro, idet der således alene herfra

vil være dækning med lægebetjente biler, som til gengæld får en betydelig øgning af antal udrykninger.

Konklusion
Det er med forbehold for de nævnte forhandlinger med Overlægeforeningen hospitalsledelsens vurdering, at der kan ske en udvidelse af dækningstiden for de lægebemandede akutbiler fra Holstebro fra den 1.6.2009 og i Herning fra 1.1.2010 og at det kan ske udgiftsneutralt.

midt
regionmidtjylland

Der er i Hospitalsenheden Vest enighed om, at man foretrækker model 1, idet den nuværende anstesisygeplejerskefunktion fra de fem destinationer fungerer meget tilfredsstillende samtidig med man kan reducere forbruget af de sparsomme speciallægeressourcer.

Forhandlinger med Overlægeforeningen
Såfremt man ønsker model 1 indført haster det med at få iværksat forhandlingerne med Overlægeforeningen med henblik på at kunne varsle ændringerne i de eksisterende vagtordninger og herunder at få nødvendige aftaler på plads.

Det anbefales, at forhandlingerne gennemføres i Hospitalsenheden Vest evt. med deltagelse fra regionen.

Lægebemandet akutbil placeret i Lemvig
Som nævnt er der anæstsisygeplejerskebemandet akutbil placeret i Lemvig på døgnbasis. Denne ordning har fungeret siden 2003.

Såfremt der skal etableres lægebemandet akutbil kan lægebemandingen af bilen *ikke* gennemføres med den nuværende bemanding med speciallæger i anæstesi i Hospitalsenheden Vest.

Etableringen vil således kræve enten nyansættelse af min. 6 speciallæger yderligere eller anvendelse af eksterne konsulenter.

Rekrutteringssituationen for speciallæger i anæstesiologi er ganske vanskelig og det må - uden det er undersøgt konkret - anses for nærmest umuligt at det nævnte antal speciallæger kan rekrutteres til en fast ansættelse i Hospitalsenheden Vest, idet der allerede mangler 4 – 5 speciallæger trods ihærdige rekrutteringsforsøg.

Alternativet til rekruttering af fastansatte læger vil være anvendelse af eksterne konsulenter. I den forbindelse skal man være opmærksom på, at en speciel fordelagtig aflønning af konsulenterne vil kunne begrænse mulighederne for at rekruttere speciallæger til deltagelse først og fremmest i vagtordningerne i Herning og Holstebro.

Meromkostningerne ved etablering af lægedækket akutbil i Lemvig vil med udgangspunkt i beregningerne for lægebilen i Viborg andrage ca. 4.3 mio kr, idet de samlede lønomkostninger i 2008 til anæstesisygeplejerskerne androg ca. 2,1 mio kr. (6,4 mio kr – 2,1 mio kr). Hertil kommer udgifterne til entreprenøren.

Hospitalsenheden Vest står til rådighed for yderligere uddybning af ovenstående.

Venlig hilsen

Per Østergaard Jensen
cheflæge